5.3. Wiarygodne źródła informacji

Warto wiedzieć

:hnikami, które mogą
żyć rozpowszechnianiu
:zywych informacji, są:
nishing, czyli
odszywanie się pod
nane strony internetowe,
:am, czyli oferowanie
teresujących lub
ennych informacji (np.
adanie IQ, możliwość
oejrzenia wyjątkowego
mu w serwisie
oołecznościowym)
zamian za niewielką
płatę,
PAM, czyli niechciane
maile, które niekiedy
awierają obietnicę
zyskania dostępu do
artościowych informacji.

Nie wszystkie zasoby dostępne w sieci oferują informacje rzetelne i prawdziwe. Dlatego bardzo ważna jest umiejętność oceny wartości i wiarygodności źródeł informacji. Jest to zadanie niełatwe i wymaga z jednej strony znajomości podstaw funkcjonowania internetu, z drugiej – nieustannego śledzenia nowych rozwiązań i zjawisk, które pojawiają się w sieci. Niekiedy trudno jednoznacznie określić, czy e-zasób jest wartościowy i wiarygodny. Jego ocena może też być do pewnego stopnia subiektywna.

Zawsze powinno nam zależeć na korzystaniu z wartościowych e-zasobów. Warto jednak zauważyć, że w zależności od sytuacji możemy oczekiwać od serwisów internetowych różnego poziomu wiarygodności. Kiedy wykorzystasz niesprawdzone dane np. w referacie, ewentualne błędy może potem zweryfikować nauczyciel, w najgorszym wypadku otrzymasz niższą ocenę. Natomiast jeśli twoi rodzice znaleźliby w sieci błędne informacje na temat zasad rozliczania podatku i z nich skorzystali, konsekwencje byłyby znacznie poważniejsze. Wiarygodność e-zasobów ma w tym przypadku kluczowe znaczenie.

Rysunek 5.3 przedstawia schemat, który może pomóc w wyborze rzetelnych źródeł informacji, w tym wiarygodnych e-zasobów.

Warto wiedzieć

episy prawa nakładają
niektóre instytucje
obowiązek publikowania
:lu ważnych informacji,
zamówień publicznych,
awozdań finansowych,
viadczeń majątkowych.
ne te mają najczęściej
stać cyfrową i są
wszechnie dostępne.

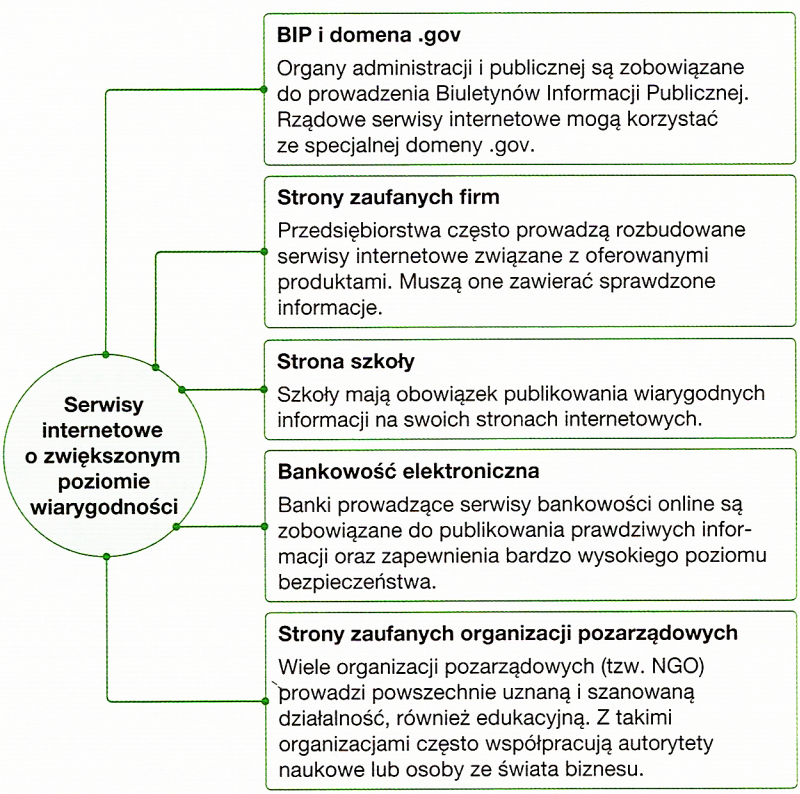

Rys. 5.3. Serwisy internetowe o zwiększonym poziomie wiarygodności

Schamat nie przedstawia oczywiście wszystkich źródeł rzetelnych informacji. Zwraca jedynie uwagę na pewne typy źródeł i wskazuje, jak ważne jest ustalenie właściciela strony internetowej. Szczególne miejsce zajmują tu organy rządowe i samorządowe, które są prawnie zobowiązane do dostarczania obywatelom rzetelnych informacji, m.in. za pomocą Biuletynu Informacji Publicznej (BIP).

W rozpoznaniu rządowych serwisów internetowych pomaga specjalna **domena .gov** (np. http://www.sejm.gov.pl/), która jest niedostępna dla innych podmiotów.

Domena .gov, s. 51

Niezależnie od tego, jak wysokim poziomem zaufania cieszy się właściciel strony internetowej, zawsze warto zweryfikować informację w kilku niezależnych źródłach i sprawdzić datę jej publikacji. Warto też upewnić się, że strona internetowa nie ma charakteru prześmiewczego. Istnieją bowiem serwisy i kanały satyryczne, ktore wizualnie mogą przypominać uznane tytuły prasowe lub serwisy informacyjne.

Ćwiczenie 5

Uruchom stronę dowolnego serwisu informacyjnego i sprawdź, kto jest jego właścicielem. Następnie przeczytaj dowolny artykuł w tym serwisie. Sprawdź jego autora i spróbuj ustalić jego dziennikarski dorobek.

Sprawdzenie właściciela serwisu internetowego

Wszystkie podmioty zakładające strony internetowe z dostępem do własnej domeny (w domenie krajowej .pl) są zobowiązane do podania swoich danych w formularzu rejestracyjnym. Ułatwia to ustalenie właściciela serwisu. Informacje te są powszechnie dostępne i publikuje je Krajowy Rejestr Domen na stronie https://www.dns.pl/ (rys. 5.4).

Warto wiedzieć

Baza informacji o domenach na stronie www.dns.pl nosi nazwę WHOIS. Ponieważ baza zawiera dane wielu właścicieli domen, zastosowano mechanizmy zabezpieczające przed jej nieograniczonym przeszukiwaniem. Masowe pozyskiwanie informacji mogłyby bowiem prowadzić do nadużyć.

Nazwa domeny	nowaera.pl
Stan	Aktywna w DNS [REGISTERED]
Utworzona	2002.02.15 12:00:00
Koniec okresu rozliczeniowego	2022.02.14 13:00:00
Abonent	Nowa Era Sp. z o.o. Nowa Era Sp. z o.o. Al. Jerozolimskie 146D 02-305 Warszawa typ abonenta: organizacja ostatnia modyfikacja: 2018.08.30 23:33:41

Rys. 5.4. Wynik wyszukiwania właściciela domeny nowaera.pl na stronie https://www.dns.pl/